

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Opoziția și guvernul.

Sibiu, 28 Martie n.

Sunt vre-o câteva săptămâni, decând ziarele mari din capitală au adus știrea senzațională, că unul dintre fruntașii opoziției unite maghiare, *Désy Zoltán*, — care a avut proces cu ministrul president *Lukács* și a fost condamnat pentru vătămare de onoare, — a făcut vizită contelui *Khuen-Héderváry*, presidentului partidului național al muncii, cu care s'a întreținut aproape o oră întreagă.

Concluzia, la care a ajuns lumea politică atunci, era, că s'a făcut începutul, pentru a se ajunge la o înțelegere între majoritatea parlamentară și opoziția unită maghiară.

Domnul *Désy* a desmintit numai decât aceste combinațiuni, spunând, că numai întâmplător a ajuns în locuința contelui *Khuen-Héderváry*, pentru că el voea se facă vizită altui conte, dar a greșit ușa. Firește, aceea nu s'a spus din partea dlui *Désy*, că dacă a fost greșală la mijloc, el de ce a stat aproape o oră la contele *Khuen-Héderváry*, iar după ce a eșit dela acesta, de ce s'a dus acasă, și nu a vizitat și pe celalalt, căruia îi destina-se vizita?

Lumea a crezut și n'a crezut, că așa s'au întâmplat lucrurile, cum le-a spus dl *Désy* în declarația sa, și a trecut la ordinea zilei. Acum însă se scoate de nou pe plan chestia, în formă mai concretă. Ziarul vienez „*N. W. Tagblatt*” primește adevărat dela un bărbat de frunte din Budapesta, vrednic de toată încredere, amănunte autentice despre cele ce s'au petrecut în locuința contelui *Khuen-Héderváry*, atunci, când dl *Désy* l'a onorat cu visita. De intrat va fi intrat dl *Désy* numai întâmplător la contele *Khuen*, dar de vorbit a vorbit de fapt cu el despre împăcarea opoziției cu partidul guvernamental și despre modalitățile acestei împăcări. Numitul ziar scrie astfel:

„Contrar tuturor espunerilor de până acum, cu privire la întrevădarea dintre deputatul *Désy* și presidentul partidului național al muncii, contele *Khuen-Héderváry*, trebuie să fie bine stabilit, că cu ocazia a ceea *Désy* a comunicat în linii generale condițiile, sub cari opoziția ar fi gata să lege pace cu partidul național al muncii. *Désy* a accentuat, că pentru legarea păcii momentul nu e tocmai potrivit acum, dar în un viitor mai apropiat, poate la toamnă, va sosi momentul, când înțelegerea se va putea realiza. Condițiunile opoziției, *Désy* le-a stabilit astfel, în cinci puncte:

1. Legea e lege, iar regulamentul casei e regulament de casă. Ceea ce înseamnă, că legile votate până acum opoziția le recunoaște de bune, regulamentul de casă însă trebuie modificat.

2. Opoziția acceptază și noul regulament de casă, dar cu unele modificări, nu de mare însemnătate, cari sunt însă necesare în mod necondiționat. Înăspirile referitoare la votarea bugetului, opoziția le primește, și să învoeste să fie estinse și asupra legilor militare.

3. Legea electorală trebuie modificată astfel, ca etatea alegătorilor să fie stabilită în 24 ani.

4. Declarații solemne să se facă cu privire la cele întâmplate în 4 Iunie anul trecut, ca ele să nu formeze cas de precedent. Și în fine:

5. Retragera ministrului-president *Lukács* din fruntea guvernului și a contelui *Tisza* din presidenția camerei.”

Din ziarul numit vienez aflăm apoi și aceea, că contele *Khuen* a luat la cunoștință condițiunile opoziției, sub cari aceasta dorește să se împace cu partidul național al muncii, spre a se putea restabili ordinea în dieta țării, și că va începe la timp potrivit acțiunea în direcția aceasta.

Cetind bine condițiunile de pace ale opoziției unite maghiare, vedem din ele, că domnii opoziționali și-au

reduc foarte mult pretensiunile. Aceeace cer acum e foarte puțin, aproape nimica. Mai ales în chestia reformei electorale, în jurul căreia au făcut atât de multă gălăgie și au făcut promisiuni solemne, că nu se vor liniști, până nu se va revizui legea și nu se va introduce în ea votul universal, egal, direct și secret: să mulțumesc acum cu schimbarea unei singure dispozițiuni, cu reducerea etății alegătorilor la 24 ani. Atâta se cere oare numai, pentru a avea și noi votul universal la alegerile pentru dietă? Dovadă deci, că nu sunt vrednici de încredere domnii din opoziția maghiară, și că aveam dreptate când spuneam, că cei din opoziția maghiară combat, ce e drept, legea electorală, dar le convine, și le pare bine, că alții au făcut-o așa cum e, nu ei!

Inmormântarea Regelui Greciei. Conform dispozițiilor luate, inmormântarea regelui *Georg al Greciei*, asasinat de un individ, pe care medicii l'au declarat de anormal, deci de iresponsabil, să va face Duminică în 30 Martie n. în Atena. Regele *Constantin* a sosit Duminică trecută la Salonic, pentru a dispune cele necesare, și a fost primit cu mare însoțire, din partea armatei și a populațiunii. Mercuri sieriul cu corpul neînsoțit al Regelui *Georg* a fost pus pe un vas de război, și transportat la Atena, unde a fost așezat în catedrală, până Duminică, când se va face inmormântarea. La actul inmormântării vor participa aproape toți domnitorii Europei, prin reprezentanții lor. Cei din alianța balcanică vor participa toți în persoană la inmormântare.

Conflictul cu Muntenegru. Guvernul din Cetinie a consimțit, ca în chestia omorării călugărului *Palici* se iee parte la cercetare și ambasadorul austro-ungar, și ca populațiunii din orașul *Scutari* să i se permită să părăsască orașul. În scopul acesta bombardarea orașului a fost întreruptă. În chestia incidentului cu vasul „*Scodra*” apoi a promis cercetare și pedepsirea celor vinovați. Implinite fiind deci toate

condițiunile ministrului nostru de externe, conflictul monarhiei austro-ungare cu Muntenegru e aplanat.

Adrianopolul a căzut. Atacul îndreptat în zilele din urmă din partea trupelor bulgare asupra orașului *Adrianopol* s'a terminat cu bun succes pentru Bulgari. Trupele lor au intrat Mercuri d. a. la orele 2 în acest oraș, care apoi a fost predat din partea comandantului trupelor turcești în stăpânirea Bulgarilor.

Naționalitățile și legea electorală.

Domnul *Emil Neugeboren*, deputat al orașului *Sibiu* în dieta țării, a fost întrebă de un redactor al ziarului „*Politisches Volksblatt*” din Budapesta, că ce crede, care are să fie atitudinea naționalităților nemaghiare față de noua lege electorală? Iar domnul *Neugeboren* și-a precizat părerea astfel:

„Eu cred, că în cercurile naționalităților, — dacă e să vorbesc mai întâi despre Români, Sarbi și Slovaci, se va arăta față de noua lege electorală, o oarecare mulțumire, deși nu tocmai desăvârșită. Noua reformă electorală înseamnă, mai ales pentru Români, o înmulțire destul de însemnată a alegătorilor. În Ardeal de exemplu, se urcă numărul alegătorilor dela 23.000 la 68.000, deci e aproape de trei ori mai mare decât în trecut. Chiar și dacă vin socotiți după procente, numărul alegătorilor se urcă în favorul Românilor dela 28% la 34%. Același efect îl are legea electorală și asupra Slovacilor, unde de es. numărul alegătorilor în ținuturile din stanga Dunării se urcă dela 64.000 la 125.000, iar în procente, dela 50.2 la 52. Ceva mai puțin favorabilă e noua lege pentru Sarbi, la cari numărul alegătorilor în ținuturile dintre *Murăș* și *Tisza*, s'a urcat numai la 25.000 dela 17.000, iar dacă îi socotim în precente, arată o scădere cu 0.9 procente. Pe lângă toată sporirea relativ mare a alegătorilor lor, Români însă și Slovaci vor continua a se însuși pentru idealul unei astfel de reforme electorale, care se dee maseilor lor perfectă valorisare. Dacă de exemplu s'ar introduce un drept electoral, nelegat de nici un cens intelectual ori de dare, atunci numărul alegătorilor români s'ar înzece în comitatele din Ardeal, chiar și pe lângă etatea de 30 de ani. Iar pe lângă o etate de 24 ani, numărul lor ar fi de 16 ori mai mare decât al alegătorilor de astăzi

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

(Fine).

4. Frații Brădescu.

Cartea aceasta este o povestire de *Christof Schmid*, — localizată de *Silvestru Danilescu*. Acțiunea se petrece în *Bucovina* (corect ar fi *nordul Moldovei*) — pe timpul invaziunilor turcești.

Cuprinsul e următorul: I. În satul *Gropeni*, din *Bucovina*, trăia un țaran cinstit și cucernic cu numele *George Brădescu*. Soția sa se chema *Ioana*. Ei aveau 2 copii: *Ioan* și *Iacob*. Bunii părinți se îngrijese să-și dea copiii la școală, deși ei numai cu mare greutate puteau plăti pe învățător. De aceea ei lucrau pe la alți oameni, cruțau, ba își trăgeau chiar pâinea dela gură, numai ca să poată plăti banii învățătorului. Când s'a îmbolnăvit tatăl lor, mama *Ioana* voia să-și ia copiii dela școală, căci nu avea bani să plătească învățătorului. Tatăl nu se învoeste nici decum la aceasta, ci trimite pe *Ioana* la învățător să-l roge ca să-i aștepte de banii școlii. Învățătorul îi spune, că el va învăța copiii lor de geaba, fiindcă ei sunt cei mai buni și cei mai sărguincioși școlari, — ei sunt exemplu bun și pentru ceilalți. Brădescu

se bucură de purtarea învățătorului, și își propune să-și răspândească bunătațea aceasta. Ocaziune binevenită era ziua numelui învățătorului. Brădescu se gândea să facă învățătorului un prezent frumos, dar nu avea paralele necesare. II. Pe hotarul comunei *Gropeni* se afla o sticlărie, al cărei proprietar se chema *Pușcariu*. *Ioan* și *Iacob* îi duceau regulat fragi și smeură. Intr-o zi, băiatul cel mai mare *Ioan*, duce iarăși fragi dlui *Pușcariu*. Dl *Pușcariu* era foarte supărat din cauza unui lord englez, care procurase un pahar de cristal cu inițialele *ABC*, și acum îi scria că a plecat în *Anglia* și că nu mai are trebuință de pahar. Supărat că nu va avea cui să-l vândă, *Pușcariu* voia să sfarme paharul în bucăți. Dar *Ioan* cere să-i dea lui paharul, ca să-l dăruiească dlui învățător de ziua numelui. Înțelegând *Pușcariu*, că literile *ABC* sunt chiar inițialele numelui învățătorului, dăruiește paharul lui *Ioan* cu condiția ca să-l facă prezent dlui învățător de ziua numelui. — *Ioan* povestește părinților săi, cum a căpătat paharul. Tatăl mulțumește lui *Dzeu* pentru sfânta sa providență. La ziua numelui *Ioan* și *Iacob* duc paharul dlui învățător, care se bucură din inimă mai ales când află, că pe el paharul nu-i costă nici un ban. Paharul cel limpede de cristal, devine pentru învățător: „Simbolul minții limpezi și al inimei curate”. III. Dl *Pușcariu* îmbogățindu-se din venitul fabricii de sticlă, cumpără moșia

boerească din *Gropeni*. Avuția sa o întrebuintă ei spre scopuri de binefacere. Mai ales se interesa el mult de școala din sat. Intr-o zi de iarnă s'a dus în școală, și prin întrebări s'a convins de sărăcuția și progresele școlărilor. — între cari s'au distins frații Brădescu. La examen dl *Pușcariu* împarte școlărilor sărăcuțose cărți, iar celor săraci vestimente; tot odată promite că va ajuta cu bani pe acei școlari, cari vor voi să învețe vre-o meserie. IV. Frații Brădescu — cu sprijinul lui *Pușcariu* — se duc la oraș să învețe meseria: *Ioan* ca măsar (*stoler*), iar *Iacob* ca strugar. În scurt timp ei devin calfe. Prin protecția lui *Pușcariu* și cu cheltuiala lui, *Ioan* și *Iacob* merg la *Cercăuți* ca calfe — cu scopul să se perfecționeze în meseria lor. — V. După doi ani izbucni războiul în țară. *Iacob* este luat la miliție, dar în locul lui se însușă ca soldat fratele său mai mare *Ioan*. După ce *Ioan* se deprinse în purtarea armelor — înainte de a pleca pe câmpul de luptă, — se duse până acasă să-și ia rămas bun dela părinți. Maica sa îi dă o monedă de aur cu chipul Sf. *Ioan* dela *Suceava*, care să-i servească ca ajutor în nevoi. VI. Părinții lui *Ioan* erau foarte îngrijorați, fiindcă nu primiseră de mult nici o scrisoare dela el. La ziua numelui mamei sale *Iacob* vine acasă la *Gropeni*, și aduce părinților vești bune despre fratele său *Ioan*. Pe când ei se veselau, intră în casă un soldat rănit, cama-

rad al lui *Ioan* cu numele *Andrei*, aduce vestea tristă că *Ioan* e mort, și predă mamei moneta de aur. VII. Corporalul *Ioan* însă nu era mort, el numai leșinase când l'a părăsit *Andrei*. Un țaran milostiv aflându-l rănit îl duse acasă la el, unde prin îngrijirea lui cea bună și cu ajutorul grăbnic al medicului, — *Ioan* se făcuse sănătos. *Ioan* intră iarăși în oaste, și în scurt timp avansează până la gradul de căpitan. VIII. Războiul ținu încă mulți ani și se purta cu noroc schimbător. Regimentul lui *Ioan* fu iarăși respins până la hotarele țării. Aici *Ioan* cercetează pe binefacătorii săi de odinioară, pe cari îi află într-o stare deplorabilă. Bătrânul *Tinicescu* nu mai putea lucra, fiul său nu capătă de lucru din cauza războiului, iar soția sa era bolnavă. Din cauza sărăciei, el se bagă în datorii — așa că era în pericol să i se vândă casa la licitație. *Ioan* îi mângăie, îi ajută cu paralele câte le avea, și le promite că-i va mai cerceta. *Ioan* se cugeta în continuu, cum ar putea să scape din năcaz pe binefacătorii săi. Cu ajutorul lui *Dzeu* — *Ioan* ajunge la bani într'un mod deosebit. Cu banii aceștia scapă din năcaz pe binefacătorul său *Tinicescu*, și plătește pe medicului care-l căutase când era bolnav. IX. Pe când *Ioan* se lupta cu oardele păgâne, *Iacob* lucra pe sama sa în casa strugarului. Stăpânul său, fiind foarte mulțumit cu purtarea lui, îi dăte de soție pe fiica sa

Cum spuneam, aspirațiile Românilor nu vor putea fi satisfăcute toate prin actualul drept electoral. Se poate considera ca sigur faptul, că la alegerile viitoare le va succeda se trimite la dietă 15—20 de deputați din Ardeal și comitatele marginase. Numărul acesta e suficient pentru a face, ca Românii, împreună cu Sărbii și Slovaci, cari vor intra în dietă, se devină un factor însemnat. Eu cred, că existența unui număr atât de considerabil de deputați nemaghiari va avea de urmare, că dorințele îndreptățite ale cetățenilor nemaghiari, intru-cât ele nu sunt de natură de drept public, vor afla mai bună apreciere decât până acum. Dacă Românii, Sărbii și Slovaci, nu doresc alta, decât aceea, ca să nu fie împedecați în cultivarea limbii lor materne, și că multe locușane, încă obicinuite și astăzi în administrație, să înceteze, — manifestând o atitudine mai moderată, pot să-și ajungă scopul.

La o nouă întrebare, dacă crede, că și Românii, Sărbii și Slovaci, judecă astfel, — domnul Neugeboren a răspuns următoarele:

„Se înțelege, că nu cred așa ceva. Românii vor continua, fără îndoială, să întrebuițeze imperfectitatea reformei electorale, luată din punctul lor de vedere, pentru a agita mai departe cu energie în favorul votului universal la alegeri. Împrejurările sunt pentru ei cu atât mai favorabile, cu cât astăzi Românii nu mai sunt singurii în Ungaria, cari doresc un drept electoral democratic. Succesele agitației lor depind deci în mare parte de la aceea, că partidele maghiare cât de departe vor merge pe calea, pe care promit acum, că vor apuca.”

Domnul Neugeboren a spus apoi, că pentru Șvabii din Banat noua lege electorală e favorabilă și că pe baza ei vor putea intra câțiva deputați germani în dietă, ceea ce ar fi și de dorit, pentru a se convinge lumea politică maghiară, că nici Șvabii din Banat nu doresc alta, decât aceea ce au Sașii din Ardeal: desvotare liberă culturală, în limba lor. Iar despre Sași s'a pronunțat în urmă astfel:

„Noi, Sașii, privim la punerea în viață a noii legi electorale, tocmai din motive înșirate, cu un optimism nu prea mare. Dintre propunerile noastre de modificare numai una a fost primită în dietă. Întreaga noastră speranță e legată acum de împărțirea cercurilor electorale. Noi nu vrem nici o nedreptate față de concetățenii români, dar credem, că va corespunde dreptății istorice, dacă noi, Sașii, primim garanții, că și mai departe putem să spunem căte un cuvânt modest cu privire la politica țării noastre. Iar aceasta să poată întâmpla numai atunci, dacă cercurile noastre electorale sunt alcătuite astfel, ca să ne facă posibilă trimiterea la dietă cam a numărului de deputați, pe care-l avem astăzi în dieta ungară.”

Adunarea generală a „Luminii”

Mercuri în 26 Martie nou la orele 10 s'a ținut adunarea a patra generală ordinată a institutului de credit și economii „Lumina” din Sibiu, în sala școlii centrale gr.-ort. române din strada Șaguna.

Adunarea a fost deschisă și condusă de către domnul asesor consistorial Nicolae Ivan, presidentul consiliului de administrație al institutului, care a numit notar al adunării pe domnul Dr. Lucian Borcia, iar verificatori și scrutători pe domnii: Dr.

După moartea socrului său, Iacob a adus și pe părinții săi la Cernăuți. După încheierea păcii, — fiind orașul eliberat din mâinile păgânilor — poporul a ținut o serbare de mulțumire lui Dumnezeu. Toți locuitorii orașului erau veseli și-și petreceau, numai în familia Brădescu era supărare din cauza lui Ioan — pe care-l credeau mort. X. A doua zi se răspândi vestea, că un regiment de ostași bravi va găzdui peste noapte în oraș. Toți eșiră întru întimpinarea ostașilor, numai Iacob și cu ai săi rămăseră acasă. În fruntea regimentului era maiorul Ioan. El se duce fără de veste la casa lui Iacob, unde își revelează părinții și celelalte neamuri. XI. Primarul orașului invită pe maiorul Brădescu, pe părinții și pe fratele său — la cină comună, dată în onoarea soldaților. La cină iau parte și binefăcătorii săi din Gropeni: dl Pușcariu, preotul și învățătorul. În decursul mesei maiorul Brădescu și părinții săi sunt obiectul celei mai sincere manifestațiuni. Pușcariu ține o frumoasă vorbire despre învățământ și creștere — despre școală și familie. Cina se sfârșește cu strigătul: „Să trăiască Maiestatea Sa Împăratul și regele nostru”.

Cartea aceasta — ca și celelalte cărți ale lui Christof v. Schmid — cuprinde cele mai frumoase și mai folositoare învățăminte pentru tinerime. Ea ne arată ce poate face școala pentru om, dacă — în scopul ei educativ — este sprijinită și de familie (pă-

Iancu Meșianu și protopresbiterul Zevedeu Murășian.

S'a constatat prezența a 33 de acționari, cu 161 voturi și peste 700 de acții. Adunarea se declară deci capabilă de a aduce hotărâri valide.

Se cetește următorul raport al direcțiunii către adunarea generală:

Onorată adunare generală!

În mersul de desvotare al institutului nostru, anul expirat a fost mai puțin priincios, — având să luptăm cu greutate în urma crizei generale ce s'a declarat în permanență.

Cu toate acestea — mulțumită rezervelor ce ne-am impus prin sistarea de împrumuturi noi — am rămas la adăpost de orice neplăceri, am redus reescontul dela cor. 489,231-50 la cor. 269,918 — și am realizat după împrejurări un profit curat destul de acceptabil, mai ales că bilanțul nostru este alcătuit ca oferind cea mai desăvârșită garanță de soliditate.

La centrală, la filiale și la agenturile principale am făcut în decursul anului controlul cuvenit prin exmișii direcțiunii, și am luat toate măsurile, ca piașările făcute să fie asigurate.

Pentruca să preîntîmpinăm bănuiele, că voim să ne subtragem de sub controlul reviziunii obligatorii, am cerut și institutul nostru a fost primit în rândul membrilor „Solidarității”, rămânând ca numai în anul viitor să cerem pentru censurarea bilanțului și revidarea cărților un revizor-expert.

În statul personal — s'au făcut schimbările evidente pe pagina primă din acest raport, rămânând la finea anului în serviciul institutului 7 funcționari definitiv și provizorii și 2 practicanți.

În temeiul statutelor de data aceasta se sortează 2 membri, din direcțiune, cari locuri ve-ți binevoi a le întregi prin realegere, eventual prin alegerea altor membri ai societății.

Tot acum expiră și mandatul membrilor din comitetul de revizuire aleși acum trei ani, spre care scop ve-ți binevoi a realege respective a alege 5 membri în comitetul de revizuire.

Din profitul curat de cor. 50,511-76 în sensul statutelor propunem să se dea:

5% acționarilor cor. 30,000 — iară din restul de cor. 20,511-76:

45% fondului cultural cor. 9,230-29.

30% fondului de rezervă cor. 6,153-52.

15% tantieme la membrii direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționari cor. 3,076-76.

8% fondului de pensuni cor. 1,640-94.

2% la dispoziția direcțiunii cor. 410-25.

În total cor. 50,511-67.

Rugăm mai departe, că după ce ve-ți fi ascultat și raportul comitetului de revizuire, să ne dați absolutul și să procedați la pertractarea obiectelor puse în programul de azi la ordinea zilei.

Sibiu, din ședința direcțiunii, ținută la 5 Februarie 1913.

Nicolae Ivan
prezident.

Pantaleon Lucaș
director executiv.

Se cetește în urmă raportul comitetului de supraveghiere, și adunarea generală:

Acceptează bilanțul institutului pe anul expirat 1912 și decide a se împărți profitul curat în sensul propunerii direcțiunii, căreia îi votează absolutul obicinuit. *Dividenda se stabilește în 10 coroane de acție.*

rinți). Poziția, cinstea și vaza la care au ajuns frații Brădescu, va fi pentru tinerime exemplu de imitat. Pildele din această carte vor ține încordată atențiunea cetătorului — și e cu neputință, ca faptele morale istorice în ea, să nu influențeze asupra sufletului școlarilor, căutând a le admira și a le imita.

Pe lângă acestea, — povestirea „Frații Brădescu” va contribui mult și la desvotarea sentimentului patriotic.

Ceea ce detrage mult din valoarea acestei cărți este, că ea e scrisă într-o limbă românească cam slabă. Ortografia e cea veche, stilul necorect, greoi și nenatural. Se vede că s'a ținut prea strict de textul original. Din cauza aceasta mersul vioiu al povestirii în multe locuri este întunecat.

Cartea aceasta e potrivită pentru elevii din cursurile superioare ale școlii primare și pentru cei de repetiție, — dela etatea 10—15 ani.

Ea e potrivită mai mult pentru copii dela sate.

Propun ca și această carte să fie admisă în lista din chestiune.

Dr. Ion Mardan
capelan-catihet.

Stabilește marcele de prezentă pe anul curent în 5 cor. ca în anul trecut.

Realege în direcțiune, cu mandat pe 5 ani, pe domnii: Demetriu Comșa și Stefan Rusu, eșiți din direcțiune prin sortare.

Realege în comitetul de supraveghiere, cu mandat pe 3 ani, pe domnii: I. Teculescu, protopresbiter, Dr. Ioan Bucur, medic, Dr. George Măcelariu, avocat, Leontin Pușcariu, sefcontabil și Ioan B. Boiu, preot.

La propunerea frumos motivată a dlui protopresbiter I. Teculescu, adunarea generală votează apoi mulțumită direcțiunii, și în special domnului Pantaleon Lucaș, care conduce institutul, cu mult zel și vădită desinteresare, în calitate de director executiv, în mod gratuit.

Adunarea a fost încheiată la orele 11.

Din România.

Asociația presei române. În București s'a înființat o nouă societate, numită „asociația generală a presei”. Membrii acestei nouă asociații s'au întrunit Duminecă în sala de marmură a hotelului Boulevard din București, pentru a sărbători prin un banchet înființarea asociației. A fost de față la banchet și ministrul N. Xenopol, precum și alți fruntași politici și literari din România. Mulți și-au scuzat apoi absența prin telegrame de felicitare. Șirul toastelor l-a început dl Al. Ciurcu, presidentul asociației, care a toastat pentru M. Sa, Regina Elisabeta, și pentru dl C. Mille, directorul „Adevărului”, adevăratul întemeietor al asociației. Domnul Costaforu a închinat apoi pentru dl Percy, redactorul ziarului francez „Echo de Paris”, care era de față, și care imediat a răspuns într-o cuvântare entusiastă, închinând pentru ziariștii români și pentru poporul român, frate cu poporul francez, pentru acel popor, care atunci când va săpa mai adânc în pământul Dobrogei, va scoate la iveală rămășițele Romanilor, ale vestiților Latini, străbunii poporului francez, ca și al celui român! Toastul a provocat mare însuflețire. I-a mulțumit domnului Percy presidentul asociației, Al. Ciurcu, iar după toastele domnilor C. Mille, N. Flevea, Vintilă Roseti și Al. Davila, a vorbit ministrul N. Xenopol, spunând următoarele: „Pentru astăzi am uitat că sunt ministru, și ca un gazetar conștient am venit la apelul D-voastre. Și sunt bucuros să închin azi pentru acela, care conduce cu grije aspirațiile poporului nostru, pentru Maiestatea Sa, Regele”. Acla mări furtunoase. S'au mai rostit și alte toast, iar la orele 2 d. a. banchetul a luat sfârșit.

Puterile mari și Silistra.

În diferendul româno-bulgar, presa din Austria și cea din Germania s'a pus întreagă din capul locului pe partea României, căutând să-i apere interesele și îndreptățirea de a cere dela Bulgaria rectificarea graniței și cedarea orașului Silistra. Presa italiană s'a însuflețit însă ceva mai puțin de pretensiunile juste ale României, și tot așa și presa maghiară. Presa franceză apoi a manifestat în acest diferend o atitudine curat ostilă față de România, o atitudine, pe care nimeni nu și-o putea explica altcum, decât că Bulgarii au căutat din vreme se câștige pe căi diferite grația și bunăvoința gazetărilor francezi. Acum însă încep și Francezii se vadă și se înțelegă, că dreptatea totuși e pe partea României, și că puterilor mari europene nu le este permis să decidă în acest diferend altcum, decât numai după principiile dreptății.

Ziarul „Le Temps” de es. care a scris și publicat multe articole favorabile Bulgarilor, primește acum și publică dela corespondentul său din Petersburg o corespondență, în care se spun și următoarele:

„După cum vă spuneam, adevăratul motiv al întârzierii întrunirilor ambasadorilor nu e atât schimbarea ce s'a produs la ambasada Franței (a fost numit un nou ambasador francez la Petersburg, dl Dele-cassé), cât dorința — și știu aceasta din sursă sigură — de a găsi cel puțin bazele generale ale unui compromis, care să întrunească totalitatea voturilor, mai înainte de a sta în jurul mesei verzi. Se pricepe, în adevăr, că atâtă timp, cât reprezentanții triplei alianțe vor cere cedarea Silistreii în proprietatea României, iar tripla înțelegere va rămânea de părerea, că această cesiune e imposibilă, e zadarnică ori ce întrunire.

În aceste condițiuni, nu poți cu nici un chip să prejudeci asupra concluziilor viitoarei conferențe. Mi se pare însă, după păreri autorizate, că se va căuta a se desăgubi România în alte puncte ale frontierei, decât Silistra, acordându-i-se bunăoară o mai mare întindere de teritoriu pe coasta mării negre.

Dar cum reprezentanții guvernului român asigură, că o asemenea soluție n'ar putea cu nici un chip să satisfacă opinia

publică a țării lor și că România s'ar vedea poate în imposibilitate de a admite condițiunile puterilor: se poate, ca perspectiva unor noi complicațiuni în Balcani să cântărească și ea în hotărârea membrilor conferenței. Se poate, ca înșiși amicii Bulgariei să voiască atunci s'o determine să cedeze, sub o pseudo-injuncțiune a Europei, ceea ce ea s'ar putea vedea forțată să acorde față de amenințările directe ale vecinei sale, sau după un războiu cu aceasta”.

Ceea ce este de înțeles așa, că dacă România stăruie să i se predea Silistra, puterile mari vor săli pe Bulgari să i-o predea. Și sigur, că România va — stăruie!

Din protopresbiterate.

Convocare.

Prin aceasta convoc pe toți preoții și capelanii din protopopiatul Săliștii la I-a conferență preoțească, ce se va ține în Săliște, Marti în 26 Martie v. c. pe lângă următorul

Program:

1. la 8 ore a. m. serviciu divin, săvârșit de parohul Ioan Popa din Săliște.
2. predică (Pavel către Timotei I. c, VI v. 18—19) rostită de Gheorghe Ittu, paroh, Vale.
3. Mărturisirea preoților la duhovnicul tractual.
4. la 10 ore a. m. prelegerea parohului Aron Flușcu din Săcel despre „Greutățile de ordin duhovnicesc, social și administrativ, pe cari le întâmpină preotul în activitatea sa pastorală și despre mijloacele, prin cari s'ar putea ele înlătura”.
5. Fragmente din monografia parohiei Cacova, de Ioan Hanzu paroh în Cacova.
6. Eventuale propuneri.

Săliște, în 12 Martie 1913.

Dr. I. Lupaș
protopop.

NOUTAȚI.

Din Sebeș. Consecutul prelegerilor populare ce se vor ține în desp. Sebeș al „Asociației” în anul 1913 a fost stabilit astfel: Sebeș 23 Martie: Enea Medean: Cambia la noi. Dr. Seb. Stanca: Schiption I. Sebeș 30 Martie: Ioan Pavel: Chestii culturale. Dr. Seb. Stanca: Schiption II. Sebeș 6 April: Iosif Goia: Cărțile funduare. Dr. Ios. Boila: Din drept. Sebeș 13 April: Ion Pavel (Lancrăm): Vieritul. Cornel Cărpinișan: Chestii iuridice. Sebeș 7 April: Const. Boila: Chestii economice. Dr. Seb. Stanca: Din istoria Sebeșului. Laz 6 Maiu: Gheorghe Albu: Despre reuniuni. Dr. Seb. Stanca: Schiption. Săsciori 11 Maiu: Ion Albon: Chestii financiare. Enea Medean: Organizarea econ. Răhău 18 Maiu: Cornel Cărpinișan: Chestii iuridice. Dr. Seb. Stanca: Schiption. Out 25 Maiu: Ios. Goia: Cartea funduară. Ion Pavel: Chestii culturale. Călnic 1 Iunie: Dr. Ios. Boila: Din drept. Dr. Seb. Stanca: Schiption. Pianul de jos 3 Iunie: Enea Medean: Cambia la noi. Dr. Seb. Stanca: Schiption. Loman 8 Iunie: Gheorghe Albu: Reuniuni de înm. Alex. Duvlea: Cauzele sărăciei. Vinț 22 Iunie: Ambr. Tatar: Din economie. Dr. Ios. Boila: Din drept. Petrișfalău 29 Iunie: Ios. Goia: Asigurări. Dr. Seb. Stanca: Schiption. Strugar 6 Iulie: Gheorghe Albu: Reuniuni de înm. Const. Boila: Chestii economice. Sebeș 13 Iulie: Enea Medean: Băncile populare. Dr. Seb. Stanca: Schiption. Pianul de sus 20 Iulie: Dr. Ios. Boila: Din drept. Dr. Seb. Stanca: Schiption.

Din Bucovina. Gazete din Cernăuți aduc știrea, că la pertractarea unui proces ce era să se judece săptămâna trecută la tribunalul comercial din orașul amintit, s'a ivit un conflict în chestiunea limbii românești. Judecătorul n'a permis avocatului Scalat să-și țină vorbirea în limba românească; atunci avocatul a părăsit sala în mod demonstrativ. În fața purtării arbitrar, dovedite de autoritățile judiciare, frații nostri din Bucovina promit să răspundă cu o campanie de luptă în adunări populare, în sfatul țării și în parlament. E vorba ca în districtele românești să se întrebuițeze limba poporațiunii la toate autoritățile existente, care prea își fac de cap cu atacurile îndreptate contra poporului român din Bucovina.

Impotriva titlurilor. Judecătorul Lengyel din Dobrița a făcut propunerea către autoritățile comitatense, să înainteze o rugare parlamentului și să-l roage, să desființeze titlurile, rangurile, decorațiunile și alte distincțiuni de felul acesta. Propunerea se va desbata în cea mai apropiată congreagație a comitatului Hajdu.

Restanțe. Ziarele budapestane scriu, că în conformitate cu rapoartele făcute de direcțiunile financiare, în anul acesta s'au înmulțit peste măsură restanțele de dare. Se găsesc orașe în Ungaria cu o restanță de peste cinci sute de mii coroane. Toate restanțele de dare din țara noastră formează astăzi suma considerabilă de o sută de milioane coroane, poate ceva chiar peste suma aceasta.

Comună mare. S'a întâmplat nu odată, că orașele cu magistrat s'au schimbat în comune mari. În timpul din urmă *Șimleul Silvaniei* a hotărât să se lapede de organizația scumpă orășenească și să se prefacă în comună cu un buget anual mai ușor de suportat.

Anunț. Ministrul de finanțe, prin ordinațiunea cu nr. 145483 din 1912 a permis ca direcțiunea financiară din Sibiu să poată pune la dispoziție procurarea de sare industrială, pentru scopuri de gunoierie. Proprietarii de pământ și alți interesați pot să primească informațiuni mai deaproape la direcțiunea financiară pomenită.

Milioane fără stăpân. Intr'un compartiment al vagonului din trenul expres de nord, cum se vestește din Paris, s'a găsit un geamantan cu efecte, cu un pașaport pe numele Rossi O. Harry și cu un un chech despre 15 milioane de mărci. Cu toate că a trecut o săptămână, decând s'a publicat că s'au găsit lucrurile acestea, totuși proprietarul lor n'a dat nici un semn de viață. S'a constatat, că efectele și checul sunt veritabile.

Congres geografic în Roma. Ieri Joi în 27 Martie s'a deschis în Roma al zecelea congres geografic internațional, care va dura până Joi în 3 Aprilie. Președinte de onoare al congresului este *Luigi Amadeo*, ducele d' Abruzzo și celebrul explorator al polului nordic. Congresiștii vor face excursiuni din Roma la Neapole, pe Vezuviu, apoi la Sicilia, în ținutul Etniei și în Calabria.

Tremurătorii. În mai multe comune din părțile Bichșului, cu deosebire în satele slovești, a răsărit o nouă sectă religioasă. Femei și bărbați se intrumesc la una sau două case și fac rugăciuni sgomotoase. Rugăciunile lor sunt însoțite de diferite mișcări: dansează, își încovoie corpul și chiotesc. Secta s'a răspândit binisor în mijlocul țărănimii lipsite de cultură. Autoritățile, în sfârșit, au luat măsuri pentru a opri adunările acestor așa numiți tremurători.

Concurs de gimnastică în Deva se va ține în 8 Iunie. Vor participa școlarii dela gimnaziile din Orăștie și Petroșeni, precum și tinerimea dela institutul pedagogic și dela școala reală superioară din Deva.

Tren electric. Ministerul r. u. de comerț, în urma unui oferit făcut de un întreprinzător, se ocupă cu ideea, ca linia ferată Piski — Petroșeni să fie transformată pentru circulația de tren electric.

Fară dare suplimentară. În tot Ardealul nu se găsește decât o singură comună, în care cetățenii nu cunosc darea suplimentară. Comuna aceasta este Giurgeu-sănmiclaș, din comit. Ciuc. În proprietatea sa se află păduri întinse și mai multe fundațiuni, al căror venit scutește locuitorii de sarcina dării amintite.

Curs pregătitor pentru șoferi se va ține în Budapesta din 7 Aprilie până în 28 Mai. Lămuriri dă dl Dr. Jauernig, sub-căpitan al orașului Sibiu.

Expoziție sanitară în Cluj. În edificiul bibliotecii universitare din Cluj se va inaugura în 20 April o expoziție sanitară, care va sta deschisă până în 20 Mai. Expoziția va cuprinde chestiuni de igienă: privitoare la constituția corpului omenesc, afaceri sanitare industriale, boalele încrătorilor de mine, apărarea contra incidentelor, asigurarea muncitorimii, supravegherea industrială, instituțiile străine privitoare la bunăstarea lucrătorilor, curățenie, nutriție, igiena copiilor, tuberculoză și alcoolism.

La fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbăților binemeritați ai meseriașilor, al Reuniunii sodalilor sibieni, au mai dăruit: Dr. Nicolae Cristea, avocat (Ocna), soția sa Victoria și fiul lor Liviu, 5 cor., Ioan Bratu, inv., (Tilișca), Toma Moldran, par. (Bungard), Valer Bonea, par. (Fofeldea), câte 20 bani, Simeon Florea, mäsar (Săcel), 30 bani, Ioan Roman și Ilie Piso, parohi în Tălmăcel. Ilie Beu, par. (Apoldul inf.), câte 60 bani, Eustatie Cibu, par. (Daia rom.) și Ioan Ignaton, cand. de preot, câte 40 bani, preotul Pompiliu Morușca (Șeica mare), 50 bani, și Vic. Tordășianu președent 10 bani.

Grevă. Congresul de Duminecă al partidului muncitoresc belgian, cum se vestește din Bruxelles, a hotărât proclamarea grevei generale. Se așteaptă, ca în 14 April să se pună în grevă cel puțin un pătrar de milion de lucrători. Greva are să dureze șase săptămâni, în considerare că socialiștii dispun de însemnate mijloace bănești.

Gaz subpământean. În hotarul comunei Copsa mică s'au făcut zilele acestea sondări, care au fost încoronate de succes. S'au găsit nu numai izvoare de gaz subpământean, ci și urme de benzină, de unde ar urma că în partea locului se ascund izvoare de petrol.

Vagon pentru transportul aurului. Pe liniile din Transvaal ale căilor ferate, susținute de societatea sud-africană, circulează de câțiva timp un vagon, care de sigur este unic în felul său. E construit într'un atelier din Pretoria și servește pentru transportul aurului brut. Din minele dela Johannesburg se exportează în fiecare lună 18.000 kilograme de aur, în valoare de 60 milioane coroane. Clădirea vagonului special s'a făcut din cauză că vagoanele vechi de transport erau prea adese jăfuite. Noul vagon are o lungime de 12 metri, iar în interiorul său se află o casă panterată. Mecanismul vagonului nu permite să fie deschis, decât numai la stațiunea din Johannesburg, de unde pleacă, și la stațiunea din Cap, unde sosește.

Oaspeți exotici. Poliția din Győr a deținut câteva persoane exotice. La un hotel al acestui oraș a sosit o caravană compusă din patru bărbați, patru femei și opt copii. Fața unei femei era tetrovătă; alte două purtau câte un inel de aur prins în nas. Vorbeau numai turcește și puțin englezește și ziceau, că sunt din Indistan. În odaia hotelului unde s'au adăpostit, au început îndată să pregătească bucatele, așa că au grădărit pae și cărbuni pe podele și le-au aprins. Hotelierul a făcut arătare la poliție. Aici membrii caravanei susțineau, că nu-s din Indistan, ci sunt supuși perși din Teheran, și că au de gând să treacă prin Rusia către casă; de altfel se ocupă cu negoțul de mătăsărie. Poliția, neaflând la dănsii nici un fel de marfă, a transportat pe suspecții aziatici la închisoarea judecătorească cercuale.

Pește sărat. Dela firma *M. G. Palici*, comerciant de pește în Panciova (Pancsova), se pot comanda, pentru postul mare, următoarele soiuri de pește bun sărat: *morun nisetru*, cor. 220, *som (tracana) nisetru*, cor. 160—170, *șăran mare* cor. 110—125, *som mare*, cor. 110—130, *știucă mare* cor. 96—110, *păstrav* cor. 120. Prețurile sunt socotite pentru 100 kilograme. Se poate comanda însă și mai puțin. Peștele e bun, gustos, și se trimite cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte. Adresa: *M. G. Palici*, Pancsova, Királyutca 53—55.

Sărbarea pomilor și a paserilor în Sadu și Nucet.

În conformitate cu programul său de lucru, comitetul central al Reuniunii agricole sibieni, a stabilit, ca în 1913 sărbarea pomilor și a paserilor să se țină în comunele *Sadu* și *Nucet*. Ea'tă apelul comitetului către primăriile acestor comune:

Onorabilă Primărie comunală!

Sărbarea pomilor, organizată de noi la 1910 în comuna *Mag*, la 1911 în *Tălmăcel* și la 1912 în *Cacova-Săliștei*, și însuflețirea, ce s'a produs în populațiunea noastră din partea locului pentru îmbrățișarea culturii pomilor, ne îndeamnă, să nu stăm locului, ci să continuăm cu asemenea sărbări, cari s'au dovedit a fi cel mai potrivit mijloc de îndrăgire pentru tineri și bătrâni cu ineluticirea pe scară cât mai întinsă cu pomăritul.

O asemenea sărbare a pomilor, de care am legat și sărbarea paserilor, pentru anul de față, dorim să avem să ținem și în harnica D-Voastră comună, carea nici când nu s'a dat îndărăt, când vorba a fost de lucrările Reuniunii noastre, închinată binelui românesc-obștesc.

Cu prilejul sărbării vom dăruia elevilor mai mari de școală un număr oarecare de altoi de soi ales, cari elevi, sub conducerea celor în drept, să pregătească, de pe acum, la loc potrivit, gropile de lipsă, iar în ziua, care se va stabili pentru sărbare, plantarea s'o săvârșească, sub conducerea și după îndrumările trimișilor Reuniunii noastre, tot elevii, cari devin stăpâni și îngrijitorii pomilor plantați. Pentru plantare e potrivit cimiterul, curțile, grădinile, școala de pomi cum și vreun drum din comună.

Pentru ca lucrul acesta să fie cât mai atrăgător, bravul corp didactic de acolo să instrueze copii de școală în cântări, în declamațiuni, în exerciții gimnastice etc., cu

cari să se producă în ziua plantării și în fața publicului adunat.

Acestea premise, îndrăsnim a vă ruga cu frățescă dragoste ca, în conțelegere cu Onorabilul oficiu parohial să binevoiți a convoca de urgență o conferență a fruntașilor de acolo, în care, desbătând asupra acestei afaceri, să designați elevii de școală, cari vor fi dăruiti cu pomi, să alegeți ziua, în care să se țină sărbarea și să stabiliți programul definitiv al sărbării pomilor. Tot această conferență ar putea să apeleze la așezămintele noastre de acolo cu scop de a face contribuiri în bani, cu cari să se procure un număr mai măriror de altoi, cari să se dăruiască economilor mai scăpătați din localitate.

Despre cele satorite să ne încunoștințați și pe noi spre a putea face de cu vreme publicațiunile și celelalte, ce se țin de sărbare.

Gropile pentru pomi să se facă de 100—120 cm. largi și de 50 cm. adânci. Pământul mai de deasupra, ca mai bun, să se pună de o lature, iar cel scos din fundul gropii, ca mai sărăcăcios, de cealaltă lature a gropii.

Mulțămindu-vă înainte pentru ostenele, ce le puneți în serviciul acestei cauze bune, vă rugăm să primiți espresia dragostei noastre frățești.

Sibiu, 23 Martie n. 1913.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”:

Pant. Lucuța,
președent.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Cărți și reviste.

Biserica ortodoxă română, revistă ecleziastică, Nr. 11 din Februarie 1913 cuprinde: Desbaterile Sfântului Sinod din sesiunea de toamnă, anul 1912. — Abonamentul: pe an 12 lei. Adresa: București, str. Principatele Unite Nr. 60.

Biblioteca pentru toți. Printre cei cari se indeletnicesc la noi cu tălmăcirea operelor marelui Leon Tolstoi, și-a câștigat un loc de cinste dl Ioan Constantinescu Delabaia. După plăceri vinovate, Două Patimi, Răsboiul, d-sa dă acum în editura răspânditei „Bibliotecă pentru toți” (nr. 802) încă una din scrierile lui Tolstoi: *Pamfil și Iuliu*. Această din urmă, este o descriere duioasă și plină de adevăr a vieții și chinurilor celor dintâi creștini în luptă cu păgânismul roman; una din scrierile în care apostolul dela Iasnaia-Poliana își dezvoltă în forma minunată a unui roman d'alogat ideile sale despre creștinism. Cetitorii de toate vârstele vor ceti cu plăcere și cu folos acest nr. interesant din „Biblioteca pentru toți”. Prețul 30 bani. A se cere gratis catalogul acestei Bibliotecă pentru toți, care cuprinde peste 850 volume din literat. română și străină.

Poșta ultimă.

Noul secretar de stat.

Primum informația din Budapesta, că secretar de stat în ministerul de culte și instrucțiune publică, în locul domnului *Iankovich Bela*, numit ministru, a fost numit din partea Maiestății Sale, la propunerea consiliului de ministri, domnul *Benedek Sandor*, judecător la judecătoria administrativă din Budapesta.

Legi nouă.

Pentru sesiunea parlamentară care să va începe în 5 Maiu n. c. se pregătesc mai multe proiecte de lege de mare însemnătate. Intre ele se află și proiectul de lege despre noua împărțire a cercurilor electorale, și proiectul de lege despre statificarea notarilor comunali și cercuali. Cu proiectul din urmă se face începutul statificării administrației.

În audiență.

Domnul prim-ministru *Lukács*, care se afla în Lovrana, a plecat de acolo la Viena, unde va fi primit astăzi în audiență din partea Maiestății Sale, Regelui nostru. Domnul *Lukács* va face raport Maiestății Sale despre situația politică din țară și despre programul de muncă al guvernului pentru viitoriul apropiat.

Mulțămită publică.

Parohienii gr.-or. din Biertan, pătrunși de însemnătatea așezămintelor noastre culturale, biserica și școala, cari singure ne-au apărut și ne vor apăra și în viitor limba și legea noastră străbună, s'au îngrijit cât numai au putut, ca aceste așezăminte sfite să le țină în stare bună și corespunzătoare recerintelor timpului de azi, ceea ce se poate vedea din cele următoare: [La anul 1909 fiindu-ne școala amenințată, dacă nu se vor face unele îndreptări, dl paroh în frunte cu comitetul paroh. iau numai decât măsurile de lipsă pentru adaptarea școlii, raportând despre aceasta și Prea. Ven. Consistoriu Arh., care votându-ne un ajutor de 600 cor, ne dă totodată și unele îndrumări, și în decursul anului 1910, pe lângă spese de preste 3000 cor. școala se adaptează și cu 1 Sept. se dă mențiunei sale spre marea mulțămire a tuturor.

Fie puterile și mai mici, dacă e bunăvoință și înțelegere, toate se pot învinge și face; astfel și conducătorii și credincioșii noștri văzându-și școala gata și corespunzătoare intru toate, n'au vrut să lase ca casa de rugăciune și închinare, biserica, să rămână mai pe jos de școală. Biserica, de altcum reparată numai de v'o câțiva ani în două rânduri, mai avea acum lipsă de un fruntar nou, fiindcă cel vechiu dela 1799 era aproape ruinat, și de strane, atât pentru cântăreți, cât și pentru bărbați. Vrednicul paroh V. Isailă în conțelegere cu învățătorul pensionat Dem. Stuchirean și cu com. paroh., fiindcă ne lipseau mijloacele pentru facerea noului fruntar, se adresează în biserică către popor, îndemnându-l să contribuie fie-care, după puterile sale, ca așa cu ajutorul lui D-zeu să ne facem un fruntar nou și frumos în sfta biserică, și aducându-i totodată la cunoștință, că spre scopul acesta, marelui binefacător al neamului nostru dl *Vasile de Stroescu*, a dăruit 200 cor. Poporul a primit cu mulțămire acest dar și numai decât se inseriu cu daruri benevole următorii: dl *Demetriu Stuchirean* învăt. pens. în memoria răpaușatei sale fice *Anica* 50 cor., *Ioan Popoviciu* cantor 50 cor., *Ioan Andrei Avram* în memoria fiului lor *Ioan Avram* fost paroh în Șeica mare 40 cor., *Natanail Stuchirean* în memoria ficei lor *Maria* 30 cor., *Gavrilă Filip* 20 cor., *Ioan Solomon* în memoria soției sale *Ana* 15 cor., *Ioan Lazar* 10 cor., *Nicolae Stuchirean* sen. 10 cor., *Ioan Andrei* 10 cor., *Achim Stuchirean* 10 cor., *Dionise Candea* 10 cor., *Nechfor Andrei* 10 cor., *Nicolae Stuchirean* jun. 10 cor., *Ana Vedislav* 10 cor., *Dumitru Comșa* 10 cor., *Ioan Barb* 20 cor., *Gligor Bologa* 5 cor., *Samoilă Săvil* 5 cor., *Nicolae Candea* 5 cor., *Simeon Florea* 5 cor., *Leonte Dan* 5 cor., *Patriche Borzoș* 5 cor., *Dionise Moldovan* 5 cor., *Gavrilă Șirean* sen. 4 cor., *Ioan Andrei* 4 cor., *Ioan Filip* jun. 4 cor., *George Ghiaja* 2 cor., *Saveta Bărza* 2 cor., *Nicolae Popoviciu* 2 cor., *Măriuța Vedislav* 2 cor., *Maria Molfa* 1 cor., 20 fil. *Nicolae Hoza* 1 cor., *Victor Hoza* 1 cor. și *Fira Suciu* 20 fil. suma: 373 cor. 40 fil.

Pentru facerea stranelor, la propunerea membrului *Natanail Stuchirean*, s'a făcut un apel către credincioșii noștri aflători în America, prin preotul nostru, în conțelegere cu comit. par., în urma căruia s'a primit prin coletanții *Nicolae Moldovan* și *Chirion Șirean* suma de 53 dolari 50 cenți, și anume dela următorii contribuenți: dl *Nicolae Moldovan* 5 dolari; *Zaharie Andrei* 5 dolari; *Chirion Șirean* 5 dolari; *Ștefan Candea* 5 dolari; *Traian Stuchirean* 3 dolari; *Ioan Stanciu* 4 dolari; *Ioan Candea*, *Nicolae Candea*, *Simeon Candea* și *Elisaveta Candea* frați 2 dolari; *George Candea* cu fiul său *George Candea* 2 dolari; *Virgil Andrei* 2 dolari; *Nicolae Stanciu* 3 dolari; *Gavrilă Florea* 2 dolari 50 cenți, *Dumitru Comșa* 2 dolari 50 cenți, *Ioan Lazar* 50 cenți; *N. Bozoșan* 50 cenți; *Ioan Moldovan* 1 dolar; toți din Biertan. *Mihailă Zablău* 1 dolar; *Mihailă Almășan* 1 dolar, ambii din Sighișoara; *Ioan Preda* din Valdhid 1 dolar; *Lazar Velcelean* din Ciclova Montană 50 cenți; *Ucenic Lăpăduș* din Hăpria 25 cenți; *Gligor Andreica* 1 dolar; *Ioan Popa* 50 cenți; *Ioan Moldovan* 1 dolar; *Dumitru Balea* 50 cenți, toți din Sălcud; *Laurețiu Grecu* din Ruja 50 cenți; *Ioan Suciu* din Chirchiș 1 dolar; *Vasile Marta* din Veseud 50 cenți; *Vas. Șandru* din Viștea 2 d.; *Codrea Șerban* 1 d.; și *George Greavu* 50 c.; ambii din Lisa.

Cu plăcere mai amintim, că vrednicul și evlaviosul nostru fost cantor *George Filip* a donat următoarele cărți: *Octoiul mare*, *Triodul*, *Psaltirea* și *Mineiele* pe lunile Aprilie, Iunie și Ianuarie, cu litere latine, în preț de 100 cor. 70 fil; ear *Ioan Candea* un rând de vestminte preoțești în preț de 120 cor. Toturor acestor donatori și sprijinitori li se exprimă cele mai ferbinte mulțămite, în numele comit. par.

Biertan, în Martie 1913.

Vasile Isailă
paroh

Demetriu Stuchirean
not. comit.

Nr. 347/1913.

(85) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Căpâlna de sus cu filia Abus, (Mica și Hidrifăia), în protopresbiteratul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venetelor preoțești.

Cererile concursuale instruite conform normelor din vigoare să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul indicat, iar concurenții pe lângă prealabila încunoștințare a subsemnatului să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Cetatea de baltă, (Küküllővár), 10 Martie 1913.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Târnava în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 362/1913.

(84) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan pe lângă actualul paroh Iosif Crișan și cu drept de succesiune în parohia de cl. I (primă) Boian, în protopresbiteratul Târnavei, în urma Ordinului Prea venerabilului Consistoriu arhidiecezan din 5 Martie a. c. Nr. 2639 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele postului de capelan sunt: Jumătate din toate venitele parohiale fasonate în coala B.: stolă, birul preoțesc și porțiunea canonică (afară de intravilan, folosul cimetărului și congrua, cari rămân parohului actual întregi), îndatorat fiind alesul capelan a conduce toate agendele administrative parohiale.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile instruite în senzul legilor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiterat în termenul susindicat, având a se prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a subsemnatului, în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul, a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Cetatea de baltă, (Küküllővár), 10 Martie 1913.

Oficiul protopresbiterat al tractului Târnava în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 71/1913.

(80) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a III-a Măceu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post, sunt cele fasonate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul arătat, îndatorându-se concurenții a se prezenta — cu prealabila încunoștințare a subsemnatului — la sf. biserică în o Duminică sau sârbătoare, spre a cânta și predica, respective celebra.

Hațeg, la 3/16 Martie 1913.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu**

Din carnetul unui dascăl.

Studii și articole

de

Ion Mateiu.

Prețul cor. 1-50 + porto 20 fil.

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română. ☛

Aduc la cunoștință on. public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile cele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baci,

pictor bisericesc.

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy.)

(46) 62—

Mâncări de post!!!

La băcănia N. ONIȚIU, Sibiu.

Ofer onoratalui public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfințelor Paști:

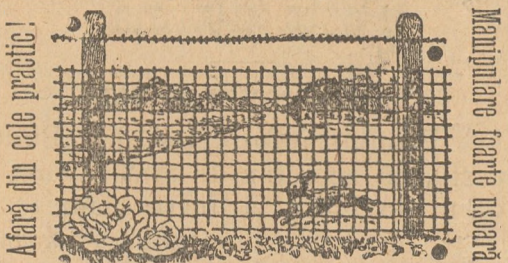
Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (muscani) și anguila marinată, icre roșii excelente de Odessa, icre negre, sardine sardene, păstravi de mare, masline mărune și mari, halva și rahat de Constantinopol, unt de lemn francez și oleu de in curat, țuică veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsoare de nucă (Cocos), precum și alți articoli de branșa colonialelor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata”, precum și apa „Hebe” de Sângeru — română toate în calitate excelentă și proaspete cu prețuri moderate.

(73) 7—

Garduri colosal de ieftine.

Invențiune sensațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea între-Impletituri-Hungaria. Se face năcută a patent. — mă suflată de zinc.

Prețul per metru quadrat 32 bani și mai mult.

A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker

Fabrică de grății, impletituri și gard. de sârmă.

Budapest VIII., Üllői-ut 48/92.

☛ Serviciu ieftin, prompt și conștiențios.

Catalog ilustrat gratuit și franco.

(27) 7—10

Salon pentru pălării de dame.

Am onoare a aduce la cunoștință onoratelor dame, că sosind din voiajul de procurare, — am adus cu mine cele mai frumoase și delicate

pălării de dame, fetițe și băieți,

și invit pe această cale stim. dame la vizitarea atelierului meu, asigurându-le de serviciul cel mai culant și prompt.

Reparaturile se efectuează în decurs de 24 ore de tot ieftine și repede.

Cu toată stima:

Hanna Adleff

Honterusgasse Nr. 8.

(82) 1—

Mare deposit în fasoane pentru pălării de dame, fetițe și băieți nedecorate.

Material de prima calitate.

Primul atelier
de

Pictură bisericească**Bendorfean și Hajdu**

(83) 1—

pictori

Sibiu, Strada Cisnădiei, Nr. 36 și 31, Nagyszeben.

Pictură bisericească conform stilului, precum și icoane sfinte; marmoră artistică și auritură veritabilă se execută solid, prompt și cu prețurile cele mai moderate.

La dorință servim cu schițe și preliminar.

Plătirile se primesc și în rate.

(2) 15—

Siebenbürger

Urbräu

„Siebenbürger Urbräu“

(Vechea bere transilvană)

care poate concura cu oricare bere externă și corespunde gustului cel mai distins.

Se află de vânzare în toate birturile și prăvăliile unde se vor vedea placatele mele cu inscripția: „**Siebenbürger Urbräu**“.

Cu stimă: **Rudolf Habermann**

proprietarul fabricii de bere,
Sibiu — Nagyszeben.

Siebenbürger

Urbräu

(71) 7—20